జిందగీ
చింతన

నమస్తే తెలంగాణ హైదరాబాద్
సోమవారం 9 జూన్ 2025
www.ntnews.com

దేవుడు వేసిన తీపి దండన

నేడు పానిహటి చిడా-దహి దండన మహోత్సవం

మానవ సమాజంలో పండుగలకు ఎల్లప్పుడూ ఒక విశేషమైన స్థానం ఉంది. 'ఆనందమయో అభ్యాసాత్' అని చెప్పినట్టు ప్రతి జీవాత్మ నిత్యం ఆనందం కోసమే పరితపిస్తుంటుంది. పండుగల ఉద్దేశం కూడా ఆ ఆనందాన్ని మనకు చేరువ చేయడమే. ప్రపంచంలోని మారుమూల ప్రాంతాలలో కూడా నేడు ఆనందోత్సాహాలతో నిర్వహించుకుంటున్న ఎన్నో ఆధ్యాత్మిక ఉత్సవాలను ఈ ప్రపంచానికి పరిచయం చేసినవారు భక్తివేదాంత స్వామి శ్రీల ప్రభుపాదులవారు. అలా వారు పరిచయం చేసిన దండన మహోత్సవాన్ని గురించి మీరెప్పుడైనా విన్నారా? ఏడాదికోసారి జూన్ నెలలో నిర్వహించే ఈ పానిహటి చిడా-దహి దండన మహోత్సవం విశేషాలివి..

దండన అంటే అపరాధికి వేసే శిక్ష. మరి దాన్ని ఉత్సవంగా జరుపుకొనే సంప్రదాయమూ ఉంది. బ్రహ్మ-మధ్వ-గౌడీయ సంప్రదాయాన్ని అనుసరించే వారంతా దండన మహోత్సవాన్ని కన్నులపండువగా చేసుకుంటారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా కృష్ణ తత్త్వాన్ని ప్రచారం చేస్తున్న హరేకృష్ణ మూమెంట్ ఈ వేడుకను పానిహటి చిడా-దహి దండన-మహోత్సవంగా నిర్వహిస్తున్నది. సుమారు 500 ఏండ్ల కిందట (క్రీ.శ. 1516) పశ్చిమ్ బెంగాల్‌లోని పానిహటి ప్రాంతంలో శ్రీ చైతన్య మహాప్రభువుల కాలంలో ఈ వేడుక నిర్వహించారు. ఉత్సవంలో భాగంగా అటుకులు (చిడా) పెరుగు (దహీ) కలిపి తయారుచేసిన మధుర పదార్థాలను భక్తులందరికీ పంచారు. ఈ ఉత్సవాన్ని నిర్వహించడం వెనుక ఆసక్తికరమైన కథ ప్రచారంలో ఉంది.

బ్రహ్మ-మధ్వ-గౌడీయ సంప్రదాయంలో కృష్ణ నామ సంకీర్తన మార్గాన్ని విశేషంగా ప్రచారం చేసిన మహాభాగవతులైన ఆచార్యులెందరో ఉన్నారు. వీరందరిలో షడ్గోస్వాములుగా పేరొందిన ఆరుగురు గోస్వాములు బృందావనంలో ఉండేవారు. అత్యంత ఆకర్షణీయమైన లౌకిక భోగాలన్నిటినీ వీధిలోని గులకరాళ్లలా పరిత్యజించిన పరమహంస భక్తశిఖామణులు వీరు. బృందావనంలో లుప్తమైపోయిన అనేకానేక పవిత్ర స్థలాలను వెలికితీసి, కృష్ణ తత్త్వాన్ని అద్భుతమైన తమ రచనలతో లోకానికి అందించిన మహనీయులు. వీరిలో ఒకరు శ్రీల రఘునాథ దాస గోస్వామి. ఆయనే ఈ దండన ఉత్సవానికి మూలకారకుడు.

అత్యంత సంపన్నులైన జమీందారు కుటుంబంలో పుట్టారు రఘునాథదాసు. చిన్నప్పటి నుంచి ఆయనకు శ్రీచైతన్య మహాప్రభువన్నా, శ్రీకృష్ణుడన్నా అమితమైన ఆసక్తి. గొప్ప సంపదలు ఉన్నప్పటికీ, వాటిపై ఆసక్తి మాత్రం ఉండేది కాదు. చిన్నతనంలో రఘునాథుడు ఒకసారి నామాచార్యులైన శ్రీ హరిదాస ఠాకూర్ మహాశయులను కలుసుకున్నారు. ఆధ్యాత్మిక పథంలో అడుగులు వేశారు. సాధు మహాత్ముల ఆశీర్వచనాలు భగవంతుడి సాక్షాత్కారానికి సోపానాలు అవుతాయి. అలా కొంతకాలానికి శ్రీ చైతన్య మహాప్రభువు సన్యాసాశ్రమాన్ని స్వీకరించిన తర్వాత శాంతిపూర్ గ్రామంలో రఘునాథదాసు ఆయన్ను దర్శించుకున్నారు. ఆ క్షణమే తన సర్వస్వాన్నీ మహాప్రభువుల సేవకే అంకితం చేయాలనుకున్నారు. కొన్నాళ్లకు జగన్నాథపురిలోని చైతన్య మహాప్రభువును ఆశ్రయించాలని పలుమార్లు ప్రయత్నించి విఫలమయ్యారు.

ఇదిలా ఉండగా, ఒకనాడు రఘునాథదాసు మదిలో ఒక ఆలోచన మెదిలింది. తాను ముందుగా శ్రీ నిత్యానంద ప్రభువు అనుగ్రహం పొందగలిగితే, శ్రీ చైతన్య మహాప్రభువును చేరే మార్గం సుగమం అవుతుందనుకున్నారు. గౌడీయ పరంపరలో శ్రీ నిత్యానంద ప్రభువు ఆదిగురు తత్త్వానికి నిదర్శనం. గురువు కృపతోనే జీవుడు భగవంతుడి సన్నిధానాన్ని చేరగలడని సకల వేదాలూ వివరిస్తున్నాయి! గురువు ఆశీస్సుల కోసం పానిహటి గ్రామానికి వెళ్లారు రఘునాథదాసు. అల్లంత దూరం నుంచి నిత్యానంద ప్రభువును దర్శించుకున్నారు. అయితే, ముందుగా గురువును ఆశ్రయించనందుకు గానూ, నిత్యానందుల వారు రఘునాథదాసును మందలిస్తూ 'దొంగలా దూరంగా దాక్కున్న నీకు నేను దండన విధిస్తున్నాను. ఇక్కడి భక్తులందరికీ వెంటనే

అటుకులు, పెరుగుతో తయారుచేసిన మధుర పదార్థాలను అందించు' అని ఆదేశించారు. ఆ మాటలకు ఎంతో సంతోషించిన రఘునాథదాసు రుచికరమైన చిడా-దహి (అటుకులు, పెరుగు) వంటకాలతో గొప్ప ఉత్సవాన్నే ఏర్పాటుచేశారు.

ఇదే తన భక్తుడికి భగవంతుడు వేసిన తీపి దండన! రఘునాథదాసు భక్తి భావానికి శ్రీ నిత్యానందులు అత్యంత ప్రసన్నులు అయ్యారు. ఆయన అనుగ్రహం పొందిన రఘునాథుడు తర్వాతి కాలంలో చైతన్య మహాప్రభువుల సంకీర్తన ఉద్యమ ప్రచారంలో ప్రథములై గోస్వామి స్థాయిని చేరగలిగారు. ఆనాటి ఆ తీపి దండనకు గుర్తుగా చిడా-దహి మహోత్సవం ఏటా జూన్ నెలలో నిర్వహిస్తుంటారు.

ఈ ఉత్సవాన్ని ఇంటిల్లిపాదీ సులభంగా నిర్వహించుకోవచ్చు. అటుకులు, పాలు, పెరుగు, చక్కెర లేదా బెల్లం, పండ్లను కలిపి వంటకాలను సిద్ధం చేసి స్వామికి నివేదించాలి. ఆ ప్రసాదాన్ని మీ కుటుంబ సభ్యులందరికీ పంచిపెట్టి స్వీకరించడం ద్వారా భగవంతుని దివ్య ఆశీస్సులను పొందవచ్చు. మీకు సమీపంలోని హరేకృష్ణ మందిరంలో జరిగే ఉత్సవంలో పాల్గొనే ప్రయత్నం చేయండి. ముఖ్యంగా, ప్రతిరోజూ హరే కృష్ణ మంత్రాన్ని జపిస్తూ ఆనందంగా జీవించండి.
హరే కృష్ణ హరే కృష్ణ కృష్ణ కృష్ణ హరే హరే
హరే రామ హరే రామ రామ రామ హరే హరే

... శ్రీమాన్ సత్యగౌర చంద్రదాస ప్రభూజీ, 93969 56984

రుక్మిణీ కల్యాణం

పోతన భాగవతం దశమ స్కంధం పూర్వభాగం, 'రుక్మిణీ కృష్ణ కల్యాణ' ఘట్టంతో అట్టహాసంగా, అపూర్వంగా- అపురూపంగా సమాప్తమవుతుంది. రుక్మిణీ కృష్ణ కల్యాణం జీవ జగత్ కల్యాణ సంధాయకం. శుకయోగి రాజ యోగి పరీక్షిత్తుతో- పృథివీపతీ! ఆనర్త దేశ ప్రభువు రైవతుడు బ్రహ్మదేవుని ప్రేరణచే తన పుత్రిక రేవతిని బలరామస్వామికిచ్చి వివాహం జరిపించాడని నీకు ముందే- నవమ స్కంధంలో వివరంగా వినిపించాను.

**మ|| 'ఖగనాథుండమరేంద్రు గెల్చి సుధమున్ గైకొన్న చందంబునన్
జగతీనాథుల జైద్య పక్ష చరులన్ సాళ్వాదులం గెల్చి భ
ద్రగుడై చక్రి వరించె భీష్మక సుతన్ రాజీవగంధిన్ రమా
భగవత్యంశ భవన్ మహాగుణమణిన్ బాలామణిన్ రుక్మిణిన్'.**

బలరామునికి పరిణయం కాగానే, పూర్వం ఖగనాథుడు- పక్షిరాజైన వినతాసుతుడు గరుత్మంతుడు సమరంలో అమరేంద్రుని గెలిచి సుధను- అమృతాన్ని సాధించినట్లు, పన్నగశాయి హరిం చేది దేశాధిపతి ఐన శిశుపాలుని, వాని పక్షం వహించిన సాళ్వుడు మొదలైన క్షుద్ర భూపతులను ఓడించి భద్రగుడై- శోభన మూర్తియై, భీష్మక మహారాజు పుత్రిక భైష్మి- రుక్మిణిని వరించి, హరించి పాణిని గ్రహించాడు. ఆ రుక్మిణి రాజీవగంధి- పద్మం వంటి దేహ పరిమళం కలది. ఇది సామాన్యార్థం. రాజీవం అనగా నారాయణ మంత్రమని కోశార్థం. రాజీవగంధి అనగా నారాయణ మంత్రార్థమే శరీర సుగంధంగా కలిగిన నారాయణి- మహాలక్ష్మి అని పరమార్థం! రమా భగవత్యంశ భవ- సాక్షాత్ పరమేశ్వరి ఐన లక్ష్మీదేవి అంశతో ఆవిర్భవించినది. మహాగుణమణి- దీనిని, అర్థం చెప్పడం సాధ్యం కాని సమాసమని అన్నారు విశ్వనాథ వారు. శమము, దమము మొదలైన మహా- ఆత్మీయ గుణాలే మణులు. అట్టి మహా గుణమణులు కలది, మహా గుణవతీమతల్లులలో శ్రేష్ఠురాలు. బాలామణి- కన్నెలలో మిన్న. సుధమున్ గైకొన్న చందంబునన్- ఈ ఉపమానంలో రుక్మిణి సుధవంటిది- అనగా అమృత స్వరూప. 'స్వధాం సుధాం, పద్మినీం, పద్మగంధినీం' అన్న మహాలక్ష్మి నామాలు ఇచ్చట అనుసంధేయాలు. 'వైనతేయశ్చ పక్షిణాం' (గీత)- పక్షులలో గరుత్మంతుడు శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ విభూతి.

ఇలా శుకయోగి పలుకగా పరీక్షిన్నరేంద్రుడు ఇట్లు ప్రశ్నించాడు.. మునీంద్రా! మునుపు గోవిందుడు స్వయంవరానికి వచ్చి భైష్మి- భీష్మక సుతను రాక్షస వివాహ (రాక్షసో యుద్ధ హరణాత్) విధానంతో గ్రహించాడని చెప్పావు. శ్రీకృష్ణుడు ఒంటరిగా వచ్చి సాళ్వాది తుంటరులను జయించి ఆ రాకుమారిని జంటగా చేకొని ఇంటికి ఎలా చేరగలిగాడు? అంతేకాక బ్రాహ్మణోత్తమా!

**శా|| 'కల్యాణాత్మకమైన విష్ణుకథ లాకర్ణించుచున్ ముక్తవై
కల్యుండెవ్వడు తృప్తుడౌనవి వినంగా గ్రొత్తలౌచుండు సా
కల్యం బేర్పడ భూసురోత్తమ! యెఱుంగం బల్కవే రుక్మిణీ
కల్యాణంబు వినంగ నాకు మదిలో గౌతూహలం బయ్యెడిన్'-**

'అభయమిచ్చే శుభదాయకాలైన విష్ణు కథలు పటుతరం- శ్రద్ధగా వింటేచాలు, కటువైన మనో వికారాలు- అశుభ వాసనలన్నీ మటుమాయమైపోతాయి. అలా మనసులోని మలదోషాలు తొలగిపోయిన వాడెవడూ ఇలలో ఆ గాథలు వింటూ తృప్తి చెందడు. ఇక చాలని అనడు. ఏల? ఆ కథలు నిత్య నూతనాలు- విన్నకొద్దీ ఎప్పటికప్పుడు సరికొత్తగా ఉంటాయి. 'రుక్మిణీ కల్యాణం' కథ వినాలని నాకు చాలా కుతూహలం- ఉబలాటంగా ఉంది. కాన సమగ్రంగా వినిపించు'. సహజ పండితుడు కవన శిల్పి పోతన చెక్కిన రసవత్తరమైన అనేక లసత్తర- జాజ్వల్యమాన మహత్తర కళాఖండాలలో 'రుక్మిణీ కల్యాణం' ఒకటి. శ్రవణ భక్తుడైన ఉత్తరాతనయుడు పరీక్షిత్తు కథా శ్రవణం పట్ల తనకున్న ఉత్సుకతని పైవిధంగా కనపరచాడు. శ్రవణానికున్న శక్తిని గ్రహించిన ఏ వ్యక్తికైనా ఎంత విన్నా తనివి తీరదు. విన్నకొద్దీ వాని శ్రవణేచ్ఛ వృద్ధి పొందుతుందని మనవి. పూర్వ పుణ్యం లేకపోతే శ్రవణేచ్ఛ కలుగదు. 'నరాస్తే పశవః ప్రోక్తా యేషాంన శ్రవణాదరః'- శ్రవణం పట్ల శ్రద్ధాభక్తులు లేని మనుష్యులు పశు సమానులని స్మృతి. 'అనఘా! ఆసక్తితో ఆలకించే రసజ్ఞ- భావుక హృదయులకు 'స్వాదు స్వాదు పదే పదే'- మాటమాటకు అధిక మధురమైనవి విష్ణు కథలు. యోగ యాగాదులతో మేము తృప్తులం. కాని, కథా శ్రవణంలో అతృప్తులం' అని అంటారు సూతమునితో శౌనకాది మహర్షులు.

**క|| 'భూషణములు సెవులకు బుధ
తోషణము లనేక జన్మ దురితౌఘ విని
శ్శోషణములు మంగళతర
ఘోషణములు గరుడ గమను గుణ భాషణముల్'**

'గురుదేవా! గరుడగమనుని- నీలవర్ణుని వెన్నుని గుణగణాలు వర్ణించే సంభాషణలు కర్ణాభరణాలు- చెవులకు అలంకారాల వంటివి. అవి బుధులకు ('బుధా భావ సమన్వితాః'- గీత) భక్తి భావ మండితులైన పండితులకు నిండైన ఆనందాన్ని అందించేవి. పలు జన్మల పాప సమూహాలను రూపుమాపేవి. అవి వాస్తవంగా సకల శుభ వ్రాతా- సమూహాలకు భేరీ మృదంగ ఘోషణాలు- మ్రోతలు!'

'విష్ణు కథాః నిత్య నూతనాః'- 'అవి వినంగా గ్రొత్తలౌచుండు'.. ఆహా! ఎంత అందమైన అనువాదం. ఐనా, డెందంలో తృప్తి- ఆనంద పడక, శ్రవణ భక్తి యెడల తనకున్న సడలని శ్రద్ధాసక్తులను పరీక్షిత్తు ముఖతః వీనుల విందైన పై కంద పద్యంలో పొందుపరచకుండా ముందుకు సాగలేకపోయాడు భక్త కవి చందురుడు పోతన్న.

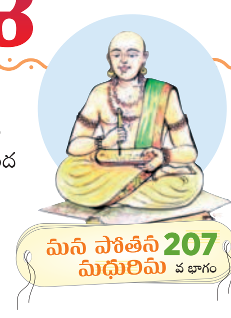

శుక ఉవాచ- రాజా! విను,
కుండిన నగరం రాజధానిగా గల విదర్భ దేశానికి ప్రభువు భీష్మకుడు. అతడు మహావీరుడు. దొడ్డ- గొప్పరాజు. ఆయనకు ఐదుగురు పుత్రులు. పెద్దవాడు రుక్మి అనయుడు- నీతిమాలినవాడు. రుక్మరథ, రుక్మబాహు, రుక్మకేశ, రుక్మమాలులు అతని అనుజులు. ఈ ఐదుగురికి కడగొట్టు చెల్లెలై భీష్మకుడికి ఒక కుమార్తె కలిగింది. ఆమె 'రుక్మిణి' అను నామధేయంతో ప్రసిద్ధి గాంచింది. 'రుక్మము' అనగా హిరణ్యం- బంగారం. హిరణ్యం పరబ్రహ్మకు ప్రతీకం. 'హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం'- హిరణ్యవర్ణ- మేలిమి బంగారు చాయ కలిగిన రుక్మిణి పరబ్రహ్మను తెలియజేయు బ్రహ్మవిద్యా స్వరూపిణి. భీష్మకుడు దొడ్డరాజు. ఏమిటా దొడ్డతనం- పెద్దరికం? అంటే స్థితప్రజ్ఞత్వం, బ్రహ్మనిష్ఠత్వం! భీష్మకుడు బ్రహ్మవేత్త కాకపోతే రుక్మిణికి- బ్రహ్మవిద్యకు జనకుడు కాగలడా?

'చంద్రాం చంద్ర సహోదరీం'- శుక్లపక్షంలోని చంద్రరేఖ వలె రుక్మిణి దినదిన ప్రవర్ధమానురాలవుతూండగా, 'పుణ్యగంధాం సుప్రసన్నాం ప్రసాదాభిముఖీం ప్రభాం'- ఆమె 'ప్రభా'- కాంతి రూపిణి కాన భీష్మకుని రాజమందిరం ఓజ- శోభాకాంతులతో తేజరిల్లింది. రుక్మిణీ బాల తన తొలి యౌవనంలో పితృగృహానికి వస్తున్న అతిథుల వలన అచ్యుతుని- కృష్ణుని రూప, బలాది సద్గుణాలను విని, తనకతడే తగిన వరుడని నిశ్చయించుకుంది.

**క|| 'ఆ లలన రూపు బుద్ధియు
శీలము లక్షణము గుణము జింతించి తగన్
బాలారత్నము తనకి
ల్లాలుగ జేకొందునని హరియుం దలచెన్'**

'ఆ బాలామణియగు రుక్మిణి రూపం, వివేకం, శీలం- సత్ప్రవర్తన, శుభ లక్షణాలు, సద్గుణాలు అన్నీ గ్రహించి ఆ లీలా మానుష విగ్రహుడు కూడా ఆమెను తనకు ఇల్లాలుగా స్వీకరించాలని నిర్ణయించుకున్నాడు' రుక్మిణీ కృష్ణులు పరస్పరం ఇలా పెండ్లాడాలని తీర్మానించుకోగా...

**ఉ|| 'బంధువులెల్ల గృష్ణునకు బాలికనిచ్చెదమంచు శేముషీ
సింధువులై విచారములు సేయగ వారల నడ్డపెట్టి దు
స్సంధుడు రుక్మి కృష్ణునెడ జాల విరోధము జేసి మత్తపు
ష్పంధయ వేణినిత్తు శిశుపాలున కంచు దలంచెనంధుడై'.**

శుకుడు- 'రాజా! బుద్ధిమంతులైన బంధుజనులందరూ రుక్మిణిని కృష్ణునకిచ్చి వివాహం చెయ్యాలని ఆలోచనలు జరుపుతుండగా, వారందరినీ త్రోసిరాజని- తిరస్కరించి దుష్టుడు, అంధుడు- అజ్ఞాని ఐన రుక్మి మాత్రం కృష్ణుని పట్ల- 'చోరుడని, జారుడని, రాజ్య హీనుడని' మిక్కిలి విరోధం వహించి, మత్తపుష్పంధయ వేణిని- గండు తుమ్మెదల పిండు (బారు) వంటి నల్లని జుట్టు- జడగల, తన చెల్లెలిని తనకిష్టుడు, చేది రాజైన శిశుపాలునికి కట్టబెట్టాలని పట్టుబట్టాడు.' బంధువులు శేముషీ సింధువులు- సముద్రమంత విశాలమైన బుద్ధి గలవారెలా అయ్యారు? అంటే, రుక్మిణీ కృష్ణులు 'మాతాచ కమలాదేవీ పితాదేవో జనార్దనః'- ప్రకృతి పురుషులు, జగజ్జననీ జనకులైన లక్ష్మీనారాయణులు అన్న స్పృహ, స్ఫురణ ఉన్నవారు కనుక. రుక్మి దుస్సంధుడు- దుష్టమైన సంధ- ప్రతిజ్ఞ, సంయోగం కలవాడు. ఏమిటా ప్రతిన? చెల్లెలు రుక్మిణిని శిశుపాలునికి ఇస్తానని వానికి ఇచ్చిన పొల్లు- వ్యర్థమైన మాట. మరి ఆ దుష్టమైన సంయోగం- కూర్పు ఏమిటి? రుక్మిణికి ఇష్టం లేని శిశుపాలుని వరునిగా వరించడం. శిశు, బాల శబ్దాలకు వేదాంత శాస్త్రంలో 'అజ్ఞాని' అని అర్థం. 'శిశుపాలుడు' అనగా అజ్ఞానులను పెంచి పోషించే మహామూర్ఖాగ్రేసర చక్రవర్తి అని తాత్పర్యం. రుక్మి అంధుడు- అనగా కళ్లు లేని కబోది అని కాదు. కళ్లున్నా సత్యాన్ని కనలేనివాడు. తత్త్వం 'కృష్ణస్తు భగవాన్ స్వయం'- (కృష్ణుడు సాక్షాత్ భగవంతుడు) అని తెలియని వాడని అర్థం. బ్రహ్మవిద్యను అనధికారి, అయోగ్యునికి- అజ్ఞానికి సమర్పించబూనటమే రుక్మి అంధత్వం. సూర్యుని ప్రభావం గుడ్లగూబకేమి తెలుస్తుంది? పై ఉత్పలమాలకి మూల శ్లోకం 'బంధూనా మిచ్ఛతాం దాతుం..' చాల స్వభావోక్తిగా- వాచ్యార్థ ప్రధానంగా ఉంది. (రాజా! బంధువులంతా తన చెల్లిని నల్లనయ్యకు ఇవ్వాలని ఉవ్విళ్లూరు- తహతహలాడుచుండగా కృష్ణద్వేషి రుక్మి మాత్రం వారిని వారించి, ఆమెకు చైద్యు- శిశుపాలుని వరునిగా చేయ ఇచ్ఛగించాడు). కాని, అమాత్యుడు ఈ స్వభావోక్తిని గాఢమైన గూఢోక్తిగా మలచి పై ఉత్పల (కలువపూల) మాలలో స్వారస్యంతో కూడిన ఆధ్యాత్మిక- తాత్త్వికమైన అర్థ పరిమళాలు గుబాళింపజేశాడు.

తంగిరాల రాజేంద్రప్రసాద శర్మ
98668 36006

(సశేషం)

కథాసుధ

పెట్టెలో ఏముంది?

ఎండలు ఎక్కువయ్యాయి. వానలు కరువయ్యాయి. అందుకని ఊర్లోని వాళ్లు ప్రవచనకర్తను పిలిపించి మహాభారతంలోని విరాట పర్వం చెప్పించాలనుకున్నారు. విరాట పర్వం చెప్పిస్తే మంచి వానలు కురుస్తాయని వారి విశ్వాసం. ఊళ్లో రాములవారి గుడి దగ్గర ప్రతి రోజూ సాయంత్రం ప్రవచన కార్యక్రమం ఏర్పాటుచేశారు. వారం రోజుల కార్యక్రమం అది. విషయం విన్న ఆ ఊర్లోని ఓ దర్జీ మొదటిరోజు ఆ కార్యక్రమానికి హాజరయ్యాడు. కార్యక్రమం పూర్తయ్యేసరికి రాత్రి తొమ్మిది గంటలయ్యింది. నిద్రపోబోతూ ఉంటే దగ్గుతున్న తాత 'తెచ్చింది పెట్టెలో పెట్టి పడుకో!' అన్నాడు. ఆ దర్జీకి ఏమీ అర్థం కాలేదు. నిద్ర మత్తులో ఉన్నాడేమో తాత అని గమ్మున ఉండిపోయాడు. రెండో రోజు కూడా పడుకోబోయే ముందు తాత 'తెచ్చింది పెట్టెలో పెట్టి పడుకో!' అన్నాడు. 'నేనేమీ తీసుకురాలేదు కదా, పెట్టడానికి మన ఇంట్లో అసలు పెట్టే లేదు కదా!

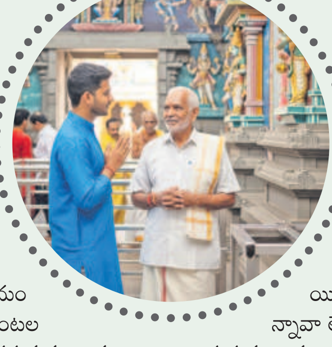

తాతకు చాదస్తం ఎక్కువయ్యింది' అని తిట్టుకుంటూ పడుకున్నాడు దర్జీ. మూడో రోజు సాయంత్రం నుంచి వర్షం మొదలైంది. కార్యక్రమం అంతా అయ్యాక వానలో తడుస్తూనే ఇంటికి చేరాడు దర్జీ. ఆరోజు కూడా తాత అదే మాట అన్నాడు. ఇక తాడోపేడో తేల్చుకోవాలనిపించింది దర్జీకి. 'నేనేం తెచ్చానని పెట్టెలో పెట్టమంటావు? అసలు పెట్టె ఎక్కడ ఉంది మన ఇంటిలో?' అని గట్టిగా నిలదీశాడు. దగ్గుల తాత నవ్వుతూ 'నాయనా... రోజూ బాగా అలంకరించుకుని టింగురంగడిలా విరాట పర్వం వినడానికి వెళ్లి వస్తున్నావు. మనం అక్కడికి వెళ్లేది నాలుగు మంచి విషయాలు తెలుసుకోవడానికి. ఆ మంచిని ఒక చెవితో విని మరో చెవితో వదిలి వేయకూడదు. దాన్ని మన 'మనసు' అనే పెట్టెలో పెట్టాలి. రోజువారీ వ్యవహారాల్లో ఆ మంచిని పాటించాలి. నీవు వింటున్న విషయాల్లో కొన్నయినా నీ మనసులోకి తీసుకుంటున్నావా లేదా... అదే విషయాన్ని అలా అడుగుతున్నాను' అని బదులిచ్చాడు. 'నిజమే... విని తెలుసుకోవడం వేరు. దాన్ని ఆచరించడం వేరు' అని గుర్తించిన దర్జీ ఆ రోజు నుంచీ మరింత జాగ్రత్తగా ప్రవచనాన్ని వింటూ అనేక మంచి విషయాలు తెలుసుకుని ఆచరించడం ప్రారంభించాడు.

... ఆర్సీ కృష్ణస్వామి రాజు
93936 62821

త్యాగం.. మహోన్నతం

ఇస్లాంలో ఖుర్బానీ (త్యాగం), బలి దానాల భావన అత్యంత ఉన్నతమైనది. ఈదుల్ అజ్హాను ఖుర్బానీ పండుగ అని కూడా పిలుస్తారు. హజ్రత్ ఇబ్రహీం (అ.స) అసాధారణ త్యాగాలను ఈ పండుగ గుర్తుచేస్తుంది. 'మీరు అమితంగా ప్రేమించే వస్తువులను అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుపెట్టనంత వరకు మీరు సత్కార్య స్థాయికి చేరుకోలేరు. మీరు ఖర్చు చేసేదంతా అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు' అని త్యాగం విలువలను అల్లాహ్ ఖురాన్‌లో (3: 92) వివరించారు. త్యాగనిరతి ఎంత ఎక్కువగా ఉంటే, సత్కార్య ప్రమాణం అంత ఎక్కువగా ఉంటుంది. హజ్రత్ ఇబ్రహీం (అ.స)కు అల్లాహ్ ప్రసన్నత కోసం చూపిన గొప్ప త్యాగనిరతి అల్లాహ్ పట్ల ఆయనకు ఉన్న అపారమైన ప్రేమ వల్లనే జనించింది. 'ఆయన నాకు మార్గం చూపుతున్నాడు.

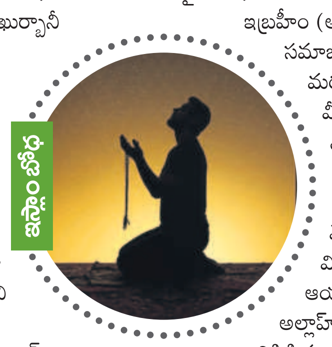

నా ఆకలిని తీర్చి నా రోగాలను నయం చేస్తున్నాడు. ఆయనే మృత్యువును కలిగించి మళ్లీ జీవితాన్ని అనుగ్రహిస్తాడు' అని హజ్రత్ ఇబ్రహీం (అ.స) అన్నారు. దేవుడు ఒకే ఒక్కడనే ఏక దైవారాధన సందేశాన్ని ప్రజలకు అందించడానికి హజ్రత్ ఇబ్రహీం (అ.స) తన జీవితాన్ని అంకితం చేశారు. సమాజం వ్యతిరేకించినా, రాజు (నమ్రూద్) మరణ శిక్ష విధించినా ఆయన తన లక్ష్యాన్ని వీడలేదు. తన భార్యను, పసిబిడ్డను చుక్క నీరు లేని నిర్జన లోయలో విడిచి పెట్టాల్సి వచ్చినా చలించలేదు. కన్న కొడుకుని బలి ఇవ్వమని ఆదేశం వచ్చినా వెనుకాడలేదు. ఈ మూడు పరీక్షల్లో విజయం సాధించిన తర్వాతే, అల్లాహ్ ఆయన్ను మానవాళికి నాయకుడిగా చేశాడు. అల్లాహ్ ప్రేమ కోసం సమస్తాన్నీ త్యాగం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉండాలని హజ్రత్ ఇబ్రహీం (అ.స) జీవితం మనకు తెలియజేస్తుంది.

.. ముహమ్మద్ ముజాహిద్, 96406 22076

తీర్థం, క్షేత్రాల మధ్య భేదం ఏమిటి?

• శివాజీ, నిజామాబాద్

నదులు, సముద్ర తీరంలో వెలిసిన ఆలయాలు తీర్థాలు. గోదావరి తీరంలోని కాళేశ్వరం, భద్రాచలం, గంగానది ఒడ్డున ఉన్న వారణాసి, సముద్రం ఒడ్డున ఉన్న గోకర్ణం, రామేశ్వరం తదితర పుణ్యధామాలు తీర్థాలకు ఉదాహరణ. నది, సముద్రం లేకుండా కొండలపై, నేలపై వెలసిన ఆలయాలు క్షేత్రాలు. కొండలపై ఉన్నవాటిని గిరి క్షేత్రాలనీ, నేలపై ఉన్నవాటిని స్థల క్షేత్రాలనీ పిలుస్తారు. తిరుమల, యాదగిరిగుట్ట మొదలైనవి గిరి క్షేత్రాలు. కొన్ని ఆలయాలు నదీతీరంలో కొండలపై ఉంటాయి. వాటిని కూడా క్షేత్రాలుగానే వ్యవహరించాలి. తీర్థం, క్షేత్రం ఏదైనా భగవత్ శక్తి కేంద్రాలే!

... శ్రీ

తియ్యటి పిలుపు

అది గలీలియా సముద్ర తీరం. ఆ ఇసుక రేణువులపై ప్రభువు నడచి వస్తున్నాడు. జాలరులు చేపల వేట కోసం సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. తెగిన వలలు గట్టిగా ముడి వేసుకొంటున్న వారిలో ఓ పెద్దాయన ఉన్నాడు. పేరు సీమోను. ఆయనకే మరో పేరు పేతురు. ఆయనకో తమ్ముడు. పేరు ఆంద్రియా. ఆ తమ్మునితో పాటు వలలు సిద్ధం చేసే పనిలోనే నిమగ్నమైపోయాడు పేతురు. అంతలో, చల్లగా ఓ పిలుపు. 'నా వెంట రండి, నేను మిమ్మల్ని మనుషులను పట్టే జాలరులుగా చేస్తాను' అని వినిపించింది. అక్కడివారు ప్రభువును చూశారు. 'ఏమిటీ? ఎందుకు?' అనే ప్రశ్నలకు తావు లేకుండానే, వెంటనే తమ వలలు విడిచిపెట్టి ఏసుతో పాటు వెళ్లిపోయారు. ఈ సంఘటన తొలి శిష్యరిక ప్రయాణానికి నాంది పలికింది. అలా ఆ మహనీయునితోపాటు వెళ్లాలంటే, తమ గత జీవన విధానానికి స్వస్తి పలకాలి. మరో సందర్భంలో జెబెదయి కుమారుడైన యాకోబు, అతని సహోదరుడైన యోహాను ఇద్దర్నీ ప్రభువు ఇలాగే పిలిచాడు. వెంటనే వారు తమ దోనెను తండ్రికి విడిచిపెట్టి ప్రభువు వెంట నడిచారు. ఏ చదువూ సంధ్యా లేని సామాన్యుల్ని తనకు శిష్యులుగా రావాలని కోరుకున్న ప్రభువు అభిమతంలో గొప్ప విశ్వ జనీనమైన సార్వత్రిక సందేశం ప్రత్యేకించి వెదకాల్సిన పనిలేదు కదా!

... ప్రొ||బెర్నార్డ్ రాజు, 98667 55024